

22110059

CROATIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
CROATE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
CROATA A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)
Mercredi 11 mai 2011 (matin)
Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napišite sastavak potaknut **jednim** od navedenih tekstova:

1.

Čedni ručak (rijetko kad bi večerao) nije uživao sam. Dijelio ga je s jednom pticom, s galebom, starim, bez perja i hromim, koji nije mogao više letjeti.

Ptica je bila uvijek uz ribara. Zimi u kućici, ljeti vani, i pratila ga je na njegovim lutanjima po otoku.

5 Ribar je volio pticu. To je bio jedini živi stvor, koji mu je pravio društvo, jer je bio jedini komu je još trebao. Ljudi su ga prezirali i ismijavali, jer je bio star i nesretan. On im je vraćao milo za drago i izbjegavao ih. Kako mu se učinilo da je taj galeb, ta u olujama i nepogodama ostarjela ptica, koja je potražila zaštitu kod njega, jednako nesretna kao i on, nadjenuo joj je svoje ime „Martin“.

10 A Martina pticu mrzila su i ismijavala djeca. I proganjala je, plašeći je i bacajući se kamenom u nju. Jer su djeca obično zla i okrutna. Zato je ptica mrzila djecu i bojala ih se. Čim bi ugledala bučno i živo jato tiho razuzdanih stvorova, dala bi se u bijeg, hramajući i kričući krještavim glasom.

No to je djecu samo zabavljalo i dražilo. Da je namame, došuljala bi se, uz obalu, 15 do mjesta gdje je stari ribar na satove strpljivo čučio kraj pletene kotarice, čekajući da koja velika riba zagriže u meku.

Tad bi joj dobacila koju mrvicu kruha ili ribicu.

Kako je pohlepa za jelom u ptice bila jača od straha, ona bi se oprezno, hramajući i kričući slabo, kao da moli, približila. Ali čim bi pružila vrat da uhvati kljunom zalogaj, 20 kiša kamenja bi se osula na nju, i uplašena životinja, mlatajući jadro nemoćnim krilima i grabeći hitro zdravom nogom, nagla bi u bijeg, praćena cerekanjem i vikom djece, da potraži zaštite kraj ribara.

Ribar bi tada, cijedeći kroz požutjele, krnjave zube kakvu psovku ili prijetnju, okrenuo glavu i ošinio djecu pogledom beskrajne mržnje i ona bi se, užasnuta, razbjegla na sve strane. 25 Jer je njegov pogled u takovim časovima bio strašan. Taj pogled je bio jedino njegovo oružje i jedino njegovo sredstvo osвете. Nikada za cijelog života nije nikomu ništa našao učinio, pa ni onoj, koja mu je narušila sreću i otrovala dušu. Je li to bila slabost, dobrota ili možda želja da prepusti osvetu sudbini, koja često teže kazni nego najstroži sudac, nije znao. Znao je samo, da bi u časovima kad je bio spreman kazniti ljudske nepravde, čuo glas iz najdubljeg 30 skrovišta duše, koji ga je od toga odvrćao. A za zlo koje se zbivalo ljudima, on nije znao koga bi krivio: ove ili sudbinu.

Nekad je i on bio mlad; snažan, uspravan, lijep. Bio je jedina u poznatog zakupnika lova na srdele i njegova desna ruka. Imao je majku, koja ga je obožavala, i imao je, osim toga, 35 dvije velike, strastvene ljubavi. Djevojku, vlasi crnih kao gavranovo krilo, kože tamne kao zrele masline i očiju plavih i živih kao osunčano more, koja ga je zavoljela i odabrala među mnogim pristalim i bogatim mladićima za druga u životu. I more, nemirno, ćudljivo, čas vedro i nasmijano, čas tmurno i uzburkano.

40 On se predao s mladenačkim pouzdanjem jednoj i drugoj. Zašto varaju mlade ljude? Zašto se i priroda i ljudi natječu, kako će ih zavesti da povjeruju u ljepotu, radost i sreću? Zašto im se kao blagotvorni lijek protiv svih mogućih iznenađenja i razočaranja ne ubrizga u dušu sumnja i pouzdanje? Možda zato da udar bude jači, osveta za obmanu teža. Tako je, u svojoj nesreći, mislio ribar i čudio se, kako čovjek, nakon toliko nezgoda, može i dalje živjeti kao eto on, spominjati i mrziti i – možda se još nadati.

Rikard Nikolić, *Dva Galeba* (1941)

- Kakve se slutnje proživljenih životnih nesreća kriju iza ribarovih razmišljanja?
- Usporedite sudbinu i položaj ostarjeloga galeba i ribara pustinjaka.
- Navedite ulomke u kojima se ravnopravno izmjenjuju unutarnji i vanjski pripovjedač.

2.

SONET U KRISTALU

U sonetu kao u kristalu
ogleda se jasno čitav svijet.
Vidiš lađu, spušta se na valu
uz galeba uznemiren let.

5 Vidiš vrtnju, veselje na balu.
Vidiš jablanova dugi red.
Vidiš posve sijedu katedralu
i na polu vidiš led uz led.

Sja i blista snaga u sonetu.
10 Ipak, ko u odabranom svijetu
sve je u njem krhko, fino, skladno.

Padni svojim snima posve na dno
i sastavljaj tajne, tihe slike
kao mag, dok sniva sanovnike.

Vjekoslav Majer, *Lirika* (1924)

- Kakva obilježja pjesnik pridaje sonetu?
  - Koji se dijelovi zbiljskog svijeta vide dok kroz sonet gledamo kao kroz kristal?
  - Kojim je tipom stiha pisana pjesma, i zašto baš njime?
  - Na koji način pjesma navodi na misao da se umjetnost riječi i zbilja prepleću?
-